Nº. 183. Aº. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag 12 November.

RUSLAND en POLEN.

St. Petersburg, *31 oct.* Volgens de statistieke verslagen, door het ministerie van binnenlandsche zaken openbaar gemaakt, verwerkt Rusland thans ieder jaar 29,000 pud ruwe zijde, voor het binnenlandsch gebruik; buitendien worden er nog voor acht millioen roebels zijden en halfzijden stoffen uit Europa en Azië ingevoerd. Gedurende den laatsten tijd heeft de zijdeteelt in de Kaukasische provinciën er veel toe bijgedragen om den invoer van buitenlandsche ruwe zijde te verminderen. Terwijl Moskau nog tot 1831 jaarlijks 6000 pud ruwe zijde uit Italië trok, krijgt het thans nog slechts ongeveer 5000 pud van daar. Uit Frankrijk en Duitschland worden jaarlijks niet meer dan 200 of 250 pud geverfde zijde, uit Griekenland en Turkije 15 tot 1800 pud, uit Perzië 5 tot 6000 pud, uit de Kaukasische provinciën daarentegen 17,000 pud ruwe zijde getrokken.

Eene met actiën opgerigte maatschappij tot bevordering van den handel met Perzië, die in het vorige jaar de keizerlijke bewilliging verkreeg, komt, krachtens eene ukaze van den 12den, wegens onvoorziene hindernissen, niet tot stand. (*Pr. St. Z.*)

ITALIE.

Rome, *29 oct.* De paus is weder volkomen hersteld. — De hertog van *Bordeaux* trekt nog steeds de opmerkzaamheid; men zoekt eene geschikte woning voor hem, hetgeen een langer vertoef schijnt aan te duiden. (*Allg. Zeit.*)

DUITSCHLAND.

Wiesbaden, *2 nov.* Z. M. de koning der Belgen schijnt tevreden over het gebruik onzer bronnen, want hij denkt nog eenige weken hier te vertoeven, en verwacht den 12den zijnen broeder, den hertog van Coburg, voor wien hier reeds eene woning besteld is. (*Fr. J.*)

Baden, *1 nov.* Onder de vele Engelschen die dezen zomer Baden-Baden bezochten, bevond zich ook een zeer rijke en aanzienlijke weduwnaar, sir *R..* met zijne eenige, uitnemend schoone dochter, miss *Anna*, die zich spoedig overal, wegens hare schoonheid en rijkdom, van aanbidders omringd zag. Ongelukkigerwijze schonk de jonge bekoorlijke Brittin juist aan den onwaardigsten derzelve hare genegendheid. Deze, die zich ridder *M..* noemde, was eigenlijk een geluksridder en speler van professie, doch vereenigde met die onedele eigenschappen een bevallig uiterlijk, had zeer goede manieren, en trof menig vrouwelijk hart door de welluidende toonen zijner stem en guitarre. Geen wonder dus dat de nog zoo jeugdige en onervarene dochter van Albion dezen *aimable roué*, wiens waar karakter en levenswijze haar volstrekt onbekend was, hoogst beminnelijk vond, en ook spoedig met het volle vuur der eerste liefde beminde. Zij bekende dan ook dezen hartstogt aan haren vader, ofschoon deze reeds met hare eigene toestemming hare hand aan eenen rijken neef in Engeland beloofd had, en hij toonde zich niet afkeerig van de vervulling van haren nieuwen wensch. Toen hij echter, na ingewonnen berigten omtrent den jongen man, de bovengemelde bijzonderheden vernam, verklaarde hij er zich echter natuurlijk bepaald tegen, en dat wel met echte Britsche beslotenheid. Dit kwam echter te laat; miss *Anna* wilde in die berigten niets anders dan laster erkennen en antwoordde slechts met stroomen van tranen op alle beden, vermaningen en bedreigingen zelfs van hare vader. Deze zon derhalve hoe hij den verleider van haar hart zou kunnen losmaken, waartoe hij, na verscheidene vergeefsche pogingen, eindelijk van het volgende toeval partij trok. Een zijner bedienden bragt hem namelijk, eenen morgen, een sierlijk biljet van de ridder M.. aan zijne dochter, begeleid van een kostbaren ruiker. Hij schreef haar, dat daar hem, bij den tegenstand haars vaders, niets overbleef dan haar te ontvoeren, hij haar bad de nevensgaande bloemen, bij de middagwandeling aan haren boezem te dragen, tot teeken van hare toestemming dat hij des avonds in het geheim bij haar komen mogt, om het nadere met haar af te spreken. Sir R.. verzweeg alles voor zijn dochter, en geleidde ze met den ruiker, dien hij haar verzocht als een geschenk van hem te dragen, naar de wandeling. De ridder M.. die haar daar reeds wachtte, zegevierde, toen hij haar daarmede zag; al zijne pogingen echter om haar een oogenblik alleen te spreken werden door haren vader verhinderd; intusschen hield hij zich overtuigd dat zij hem het verzochte rendez-vous bewilligde en begaf zich dus des avonds laat naar hare kamer. Doch hoe zeer stond hij bij het eerste binnentreden verstomd, toen hij, hier in stede van haar, haren vader vond, die den ridder met pistolen in de hand te gemoet trad en sprak: Gij wildet mijne dochter ontvoeren en onregtmatiger wijze haar vermogen bemagtigen; deswege zou ik u eigenlijk behooren neder te schieten. Intusschen wil ik u het leven, en, daar gij een arme duivel zijt, ook nog 200 Louis-d'or schenken, mits gij terstond alles doet wat ik van u verlang. Gij breekt met dit ijzer deze geslotene secretaire open, neemt daaruit de twee inliggende rollen, elke van 100 Louis d'or, laat daarentegen uwe portefeuille of eene kaart, welke gij bij u mogt hebben, daarin liggen, ten bewijze dat gij de dief zijt, daarna vertrekt gij terstond met extra-post uit Baden, en komt nooit weder onder mijne oogen, daar ik u anders dadelijk als een betrapten spitsboef zou laten vatten. De arme ridder verheugd van er met zijn leven en 200 Louis-d'or af te komen, deed [illegible] wat de Brit van hem vorderde, en deze liet daarna zijne dochter den diefstal en deszelfs dader ontdekken, dien zij daarop verafschuwde. Thans is zij, naar men verneemt, met den voor haar bestemden neef gehuwd. (*Nürnb. C.*)

ENGELAND.

Londen, *7 nov.* Nadere berigten omtrent de beweging der Chartisten te Newport brengen hun getal tot op 40 en 50,000. Des anderen daags was de stad als ware het rustig; de belhamels hadden zich in de omstreken verspreid; de huizen droegen de kenteekenen der vernieling, door de kogels en geworpen steenen te weeg gebragt. Het getal der gedoode Chartisten bedraagt meer dan 20 en dat der gewonden ongeveer 50. Eene premie van 100 p. st. is uitgeloofd voor de uitlevering van eenen zekeren *Frost*, die daarbij eene hoofdrol moet vervuld hebben.

— Te Aberdeen overleed den 30sten october zekere *William Smith*, de oudste zeeman dier haven, in den ouderdom aan 78 jaren; hij was een der laatst overgebleven zeelieden, die, onder den admiraal *Parker*, tegen de Hollanders, onder *Zoutman*, op Doggersbank streed; hij sprak altijd met lof van het gedrag der Hollanders en met gevoel van het lot der equipage van den *Neptunus*, welk schip, tegen het einde van of kort na den strijd, met deszelfs manschap zonk. De eenigste thans nog levende Brit, die in den gezegden zeeslag streed, en daarbij eenen arm verloor, is zekere *Grag*, thans 81 jaren oud. Hij werd, tot zijn leedwezen, door ongesteldheid verhinderd de begrafenis van zijnen wapenbroeder bij te wonen.

FRANKRIJK.

Parijs, *7 nov.* Men heeft eindelijk heden morgen eenen koerier ontvangen van den heer *de Pontois*, die te Konstantinopel is aangekomen. Dezen middag is er een raad van ministers gehouden, ten gevolge van de mededeeling der door dien koerier medegebragte dépêches, omtrent welke echter tot dusverre niets is uitgelekt.

— Uit de operatiën van de spaarbanken te Parijs, sedert 1 jan. 1839 tot 1 nov. ll., blijkt, dat gedurende dit tijdperk 24,628,981 frs. gestort, en 21,791,500 frs. terugbetaald zijn.

— Alle berigten uit de departementen, zelfs uit die, welke het meest door de overstroomingen, de stormen en den hagel geleden hebben, melden dat de graanoogst beter dan in het vorige jaar is uitgevallen en dat de graanvoorraad de behoefte des lands te boven gaat. Men ziet dan ook op de belangrijkste markten algemeen eene verbetering te gemoet.

Uit Duinkerken wordt gemeld dat de stokvischvangst aan de kust van IJsland dit jaar voor de Duinkerkensche schepen nog ongelukkiger uitgevallen is dan in 1837. Van de 88 uit Duinkerken vertrokken schepen zijn tot nog toe slechts 70 teruggekeerd; van de overige 18 zijn 5 vergaan, en van 13 is het lot onbekend.

Parijs, *8 nov.* Eene télégrafische depêche uit Perpignan, onder dagteekening van den 5den dezer, van den generaal, commanderende de 21ste divisie, aan den minister van oorlog, bevestigt het reeds gisteren medegedeelde berigt, dat de graaf *d'Espana*, door de junta van Catalonië, verdreven is. Men gelooft, dat hij Frankrijk is binnengekomen langs het departement van de Arriège. *Segarra* heeft, zoo als bereids gemeld is, het bevel over de Carlistische troepen in Catalonië op zich genomen en de gevangenen te Berga in vrijheid doen stellen.

— Brieven uit Madrid van den 1sten dezer houden in, dat de rust aldaar geen oogenblik gestoord is geworden, hoewel de geheime genootschappen hunne plannen tot wanorde en omverwerping nog niet schijnen opgegeven te hebben. De prorogatie der cortes tot den 20sten wordt door die partij met leede oogen aangezien, vooral omdat men in dien maatregel het voorteeken bespeurt van de ontbinding dier kamer.

— Volgens het *Journal du Notariat*, heeft zekere mevrouw *D.*, te Parijs, een zeer bespottelijk testament gemaakt, in hetwelk zij aan haar dierbaar schoothondje *Bibi* levenslang eene jaarlijksche rente vermaakt van 10,000 fr. Van dit jaargeld worden 3,000 fr. aan den [illegible], 3,000 fr. aan den intendant, en 4,000 fr. aan twee dienstboden van de overledene uitbetaald, onder voorwaarde den hond goed te kleeden, en hem

zoo wel in ziekte als gezond zijnde, behoorlijk te verzorgen. Niet tevreden met de overtuiging, dat het wel begrepen belang der gezegde personen vordert, dat zij zoo veel mogelijk voor het leven van den hond waken, heeft, naar men wil, de testatrice nog twee andere lieden benoemd, om het gedrag van hen, die met de zorg voor den hond belast zijn, gade te slaan.

— De *Moniteur* deelt eene den 7den dezer geteekende ordonnantie des konings mede, waarbij de onderstaande heeren tot de waardigheid van pair worden verheven: *Aubert*, gewezen afgevaardigde; *Berenger* afgevaardigde; de graaf *O. de Boissy*, lid van den departementsraad du Cher; burggraaf *Borelli*, luitenant-generaal; burggraaf *Cavaignac*, luitenant-generaal; *Cordier*, lid van het instituut; *Dannon*, gewezen afgevaardigde, lid van het instituut; *Despans Cubières*, gewezen minister, luitenant-generaal; *Etienne*, afgevaardigde, lid van het instituut; *Lebrun*, lid van het instituut; markies *de Lusignan*, afgevaardigde; baron *de Malaret*, gewezen afgevaardigde; graaf *Eugène Merlin*, gewezen afgevaardigde, luitenant-generaal; *Persil*, gewezen afgevaardigde, voormalig minister; graaf *Jules de la Rochefoucauld*, gewezen afgevaardigde, lid van den algemeenen raad des departements du Loiret; *Rossi*, lid van het instituut; graaf *de Sainte Hermine*, gewezen afgevaardigde, voormalig prefekt; de baron *Teste*, luitenant-generaal; *de Vandeul*, afgevaardigde, gewezen ambassadeur; *Viennet*, gewezen afgevaardigde, lid van het instituut.

BELGIE.

Brussel, *8 nov.* De *Moniteur* van heden bevat het cijfer der opbrengst van de spoorwegen in Belgie gedurende de maand october. Er zijn daarmede vervoerd 187,762 reizigers, en de opbrengst daarvan heeft bedragen 461,816 fr. 82 c. Het gewigt der vervoerde goederen was 7,911,650 kilog. en het beloop der opbrengst 88,187 fr. 37 c.

De verantwoordelijke uitgever van den *Messgger de Gand* heeft gisteren namiddag voor den regter ter instructie een eerste verhoor doorstaan, ten gevolge waarvan hij in hechtenis werd gebragt, beschuldigd van medepligtigheid aan de misdaad, voorzien bij art. 86, 87, 88 en 102 van het strafwetboek. De *Messager* berigt dat ook zijn drukker in hechtenis is genomen, alsmede dat hij den heer *Metdepenningen*, een Orangistisch advokaat, eene huiszoeking is bewerkstelligd, die 4 uren geduurd en geen ander gevolg gehad heeft dan dat men eenige onbeduidende papieren heeft medegenomen, die geenerlei betrekking hebben tot de zaak waarmede men zich bezig houdt.

Brussel, *9 nov.* De nasporingen der policie verkrijgen waarlijk eene angstwekkende geaardheid. Intusschen is de zaak van den *Messager de Gand* welligt niet de uitsluitende aanleiding hiertoe, maar schijnen deze maatregelen in verband te staan met de jongste ontdekking van buskruid, patronen en bommen te Parijs. Dit althans is waar, dat verscheiden Franschen aanzegging hebben bekomen, om binnen 24 uren Brussel te verlaten.

— De heer *John Cocquerill* is heden uit Luik naar Petersburg vertrokken; men zegt, dat hij vier maanden zal afwezig blijven.

Volgens den *Courrier de la Meuse* loopt te Luik het gerucht, dat de heer *Cocquerill* zijn etablissement te Seraing voor de som van elf millioen aan het Russische gouvernement heeft verkocht.

— De werken tot het aanleggen van een vak van den Belgischen ijzeren spoorweg van de Maas naar de Pruissische grenzen, welker aanbesteding thans stellig den 20sten november zal plaats hebben, zijn van eenen zeer belangrijken aard. Het geldt hier het opwerpen eener aardenbaan en het tot stand brengen van werken van kunst van de Maas af, op het punt, waar men thans bezig is, eene brug over de rivier te leggen, tot aan les Fins, aan gene zijde van Pepinster, en dus op korten afstand van de stad Verviers. De geheele thans aan te besteden baan zal 20,043 mètres of Nederlandsche ellen, en dus omstreeks $3\frac{3}{4}$ uren gaans lang zijn. Men zal op die uitgestrektheid 9 tunnels of onderaardsche gangen, ter gezamenlijke lengte van 1678 mètres, moeten boren, 13 bruggen, 22 waterleidingen (*aqueducs*) en 25 wegleidingen (*viaducs*) aanleggen, en eene helling van $77\frac{1}{2}$ metres wegwerken. De weg zal grootendeels door de schilderachtige vallei van de rivier de Vesdre loopen, en wel, van de Maas af voorbij het kasteel van la Rochette, de dorpen Fraipont en Pepinster, tot aan het reeds genoemde gehucht les Fins. Er zullen in het geheel 895,800 vierkante meters aarde en zachte of harde rotsgrond moeten worden verplaatst. De kosten van een en ander zijn in de ramingen, die van de zijde der Belgische regering openbaar zijn gemaakt, op 4,530,060 francs begroot; waarbij naderhand nog de kosten der houten leggers, ijzeren sporen, en wat verder tot den eigenlijke weg behoort, moeten komen.

Antwerpen, *8 nov.* De *Précurseur* zegt, dat de over Londen door de stoomboot *Leverpool* alhier aangebragte brieven uit New-York van den 18den october het berigt inhouden, dat de provinciale banken der Vereenigde Staten op gezegde dagteekening hare betalingen *in muntspecie* gestaakt hebben. Met uitzondering van twee, escompteerde geene bank dan tegen papier. Deze treurige tijdingen hebben op onze beurs veel indruk te weeg gebragt. De *Leverpool*, die New-York den 17den had moeten verlaten, is eerst den 19den van daar weggezeild, om de bevestiging dezer gebeurtenis af te wachten.

Gend, *8 nov.* Heden morgen is door de regterlijke overheid eene huiszoeking gedaan in het bureau van het anti-revolutionaire dagblad, alsmede ten huize van de advocaten *Lebroequi* en *Metdepenningen* en van den boekdrukker *Steven*. Deze huiszoeking had plaats ter zake van een dezer dagen door genoemd dagblad geplaatst artikel, ten opschrift hebbende *Het gedrag der Orangisten.* Het handschrift van dit artikel is niet gevonden; doch er moeten eenige brieven in beslag zijn genomen.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, *6 nov.* Men schrijft, dat nog in den loop van de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal (*s. s.*) een ontwerp van wet zal worden aangeboden, strekkende tot verbetering van de thans nog hier te lande bestaande bepalingen, ten aanzien van krankzinnigen-huizen.

's Gravenhage, *7 nov.* Het gisteren bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal (*s. s.*) ingediende belangrijke ontwerp van wet, betreffende de land-ontginningen, behelst onder andere de navolgende bepalingen:

Art. 1. In geval van *ontginning* van woeste gronden, onverschillig of dezelve al of niet in gemeenschap bezeten worden, en het zij die ontginning plaats hebbe door bezaaijing of bepooting met houtgewas of vruchtboomen, door aanleg tot wei- of hooiland, door bezaaijing of beplanting met graan, boekweit, moeskruiden of andere vruchten of gewassen, tot bouwland, of wel door aanleg tot lusthof of tuin; gelijk mede door derzelver aanwending als erf tot betimmering met nieuwe gebouwen, zullen deswege worden genoten de voordeelen, hierna in de artikelen 3 tot 7 en 15 omschreven.

Art. 2. Als *woeste gronden* worden beschouwd, alle die ledig of onbebouwd zijn gebleven, of niet ontgonnen zijn, zoo als: *a.* Heiden, zandvlakten; *b.* Duinen, zandheuvels, duindallen, heveringen, duinvallen of duinpannen; *c.* Hooge veengronden, afgegraven, of uitgetrokken hooge veenen, dallen van hooge veenen; of andere daarmede gelijkstaande oppervlakten; alsmede zoodanige gronden, die, ofschoon vroeger ontgonnen geweest, sedert *vijftien* jaren of langer woest gelegen hebben.

Art. 3. De voren bedoelde ontgonnen wordende woeste gronden zullen gedurende *twintig* jaren, in te gaan met het jaar der tweede aangifte wegens derzelver ontginning, volgens artikel 13 dezer wet, niet hooger in de grondbelasting worden aangeslagen, dan naar de belastbare opbrengst, welke voor dezelve laatstelijk bij het kadaster is bepaald.

Art. 4. Gezegde gronden zullen, in den loop van het laatste jaar der twintig jaren, in het voorgaande artikel vermeld, worden opgenomen en geschat naar derzelver toestand, alsdan bevonden wordende, en bij gelijkstelling met andere eigendommen van dezelfde soort naar het kadaster; en zullen dezelve gedurende nieuwe *twintig* jaren, op de vorige volgende, slechts worden aangeslagen tegen de *helft* der alzoo geschatte belastbare opbrengst.

Art 5. Ingeval de nieuw ontgonnen gronden, bij de opneming in artikel 4 vermeld, bevonden worden tot hoog opgaand of stambosch te zijn aangelegd, zal derzelver aanslag gedurende het nieuwe tijdvak van twintig jaren voormeld, nog blijven geschieden naar de oorspronkelijke belastbare opbrengst, bij artikel 3 bedoeld; mits het bosch niet binnen dat tweede tijdperk worde gehakt of gerooid; zullende anders de grond dadelijk na deszelfs ontblooting van nieuws kunnen worden geschat, in voege als bij artikel 4 bepaald; welke schatting, bij het niet vroeger hakken of rooijen van het bosch, eerst zal plaats hebben in den loop van het *veertigste* jaar na de ontginning.

Art. 6. Van de, na de uitvoering dezer wet, ontgonnen woeste gronden, zullen nimmer eenige tienden ten behoeve van 's rijks domein worden geheven.

Art. 7. Gedurende een tijdvak van *dertig* jaren, aanvangende met het jaar der tweede aangifte van derzelver ontginning naar art. 13, zullen de akten van eigendoms-overgang onder de levenden, en die van uitgifte in beklemming, erfpacht en opstal van bovengemelde gronden met derzelver gebouwen, uit handen van dengene, die tijdens de ontginning eigenaar was, of van deszelfs erfgenamen, in die van eenen tweeden eigenaar, worden geregistreerd tegen een vast regt van *tachtig* cents in hoofdsom, en aan een gelijk vast regt van overschrijving onderworpen worden.

Art. 8. De gebouwen, nieuw gesticht wordende op woeste gronden, zullen, voor zoo veel dezelve naar de bestaande verordeningen niet geheel vrij zijn van de grondbelasting, gedurende *twintig* jaren, in te gaan met het jaar waarin dezelve voor het eerst geheel of ten deele worden betrokken of in gebruik gesteld, vrijdom genieten van belasting op de gebouwde eigendommen. — Gelijke vrijdom wordt toegekend, wegens dergelijke gebouwen, nieuw gesticht op de overeenkomstig artikel 1 ontgonnen gronden, gedurende de eerste *twintig* jaren na den aanvang der ontginning en de tweede aangifte derzelve volgens artikel 13 dezer wet.

Art. 9. Ingeval van *droogmaking* van, met binnen- of boezemwater bezette, eigendommen, als van: *a.* Braaklanden, lage wei- en hooilanden, lage veen- of moergronden; *b.* Moerassen, riet-, bies- en liesvelden, drijfvliet of driftland; *c.* Meren, veen- en andere plassen; kolken, poelen, wielen, dijkputten, molenboezems; en in het algemeen van alle gewoonlijk onder binnen- of boezemwater staande, of immers gewoonlijk, ten minste, gedurende vijf maanden van het jaar, door zoodanig water dras liggende, of met water bezette gronden, zal geene verhooging van aanslag, naar de belastbare opbrengst, laatstelijk bij het kadaster vastgesteld, plaats hebben, dan na *vijf en twintig* jaren, te rekenen van het jaar der inza-

meling van de *eerste* schoof, of van het eerste genot, of van deszelfs aanleg tot bosch, na bewerkstelligde droogmaking.

Art. 10. Insgelijks zal geene verhooging van aanslag als voren plaats hebben, dan na *twintig* jaren, te rekenen als voren, wegens de tegen de zee, of tegen de vrij in zee uitstroomende rivieren, ingedijkte buitengronden, als: *a.* Uiterwaarden, buitendijksche grienden, rijs- of twijgvelden; *b.* Kwelderlanden, gorzen; *c.* Schorren, aanwassen, platen en stranden, of andere daarmede gelijkstaande buitenlanden, of gronden als boven.

Art. 11. § 1. Voor zooverre 's rijks domein regt heeft op novale tienden van de in artikel 9 en 10 vermelde gronden, zal, wegens die, in artikel 9 bedoeld, gelijke vrijstelling worden genoten als bij artikel 6 voor de ontgonnen woeste gronden is verleend, en ten opzigte van de bij artikel 10 bedoelde landen, de heffing niet geschieden, dan na verloop van *twintig* jaren, in te gaan op den tijd daarbij vastgesteld. — § 2. De vrijstelling van registratie-regt, bij artikel 7 ten aanzien der nieuw ontgonnen gronden toegekend, zal, voor de drooggemaakte en ingedijkte landen, bij artikel 9 en 10 bedoeld, en gedurende de termijnen daarbij bepaald, voor de helft genoten worden.

Art. 12. Wegens de gebouwen, welke op de naar artikel 9 en 10 drooggemaakte of ingedijkte gronden voor de verstrijking van elk der verschillende termijnen van 25 en 20 jaren, daarbij aangewezen, worden gesticht, zal, voor zoo veel dezelve naar de bestaande verordeningen niet geheel vrij zijn van grondlasten, gedurende vijftien jaren vrijdom van de belasting op de gebouwde eigendommen worden genoten, ingaande als bij artikel 8 is bepaald.

Art. 15. Vrijstelling van zegel- en registratie-regt, zoo mede van leges, wordt toegekend voor alle aangiften enz., betreffende het bekomen der bij deze wet toegezegde voordeelen.

Art. 16. Voor ondernemingen, *landverbetering* ten doel of ten gevolge hebbende, welke van zeer grooten omvang of buitengewone kostbaarheid zijn, of van meer algemeen nut kunnen geacht worden te wezen, zoo als: *a.* Het in eens in cultuur brengen van zeer groote uitgestrektheden woeste gronden; *b.* Het droogmaken van groote meren, of zeer uitgebreide veenplassen; *c.* Het daarstellen van bewaterings-, afwaterings- of uitwateringswerken van zeer grooten omvang; *d.* Het aftappen of overleggen van stroomen, rivieren of kanalen; *e.* Het daarstellen van buitengewoon kostbare landverbeteringen, welke niet kunnen betrokken worden onder de, in art. 3, 9 en 10 omschreven ontginningen, droogmakingen, en indijkingen, of alle andere dergelijke uitgebreide en kostbare ondernemingen, zal aan de belanghebbenden, die zich tot dat einde, vóór het aanvangen der onderneming van die werken, tot ons zullen vervoegen, het genot van gelijken of nog uitgebreider vrijdoms-tijdperken, dan hiervoren zijn omschreven naar gelang omstandigheden, kunnen worden verleend, en dat wel des noods tot het dubbel van het daarbij vastgestelde *maximum*.

's Gravenhage, 9 nov. Gisteren middag is er bij Z. Exc. den minister van koloniën, baron *van den Bosch*, weder een luisterrijk diner gehouden, waarop het korps diplomatiek en een aantal leden der Staten-Generaal genoodigd waren.

— Naar men verneemt zijn er, bij het onderzoek der aanhangige finantiële wetten, veelvuldige en gewigtige aanmerkingen in de afdeelingen der kamer tegen dezelve gemaakt, en zijn er door vele leden onderscheidene vragen deswege gedaan. Men moet bij deze gelegenheid ook in belangrijke becijferingen getreden zijn.

— De commissie uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal (*s. s.*) heeft zich heden, ten 12 ure, met het gewoon ceremoniëel naar het paleis begeven, en aan Z. M. het geformeerd drietal candidaten voor het lidmaatschap van de rekenkamer aangeboden. Aanstaanden dingsdag zal de kamer wederom eene openbare zitting houden, waarin waarschijnlijk de keus van Z. M. uit het bedoelde drietal voor boven vermelde betrekking zal worden kenbaar gemaakt. Men verwacht, dat de Kamer daarna de voortzetting hare werkzaamheden tot tegen het einde van november zal verdagen.

BEURSBERIGT.

Effekten-societeit van 9 november.

Holland. Certificaten werkelijke schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. 51; Kansbiljetten $f\,23\frac{5}{8}$.

Beurs van 10 november.

Certificaten werkelijke schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{1}{16}$; Kansbiljetten $f\,23\frac{5}{8}$; Handelmaatschappij 162; Ardoins à 85 pond 5 pCt. $26\frac{5}{16}$, $\frac{7}{16}$; onbepaalde dito 5 pCt. $24\frac{3}{4}$; Coupons dito $20\frac{3}{8}$, $\frac{7}{16}$; dito Columbia enkelde $3\frac{3}{4}$.

Mengelwerk.

Leges.

(*Ingezonden.*)

Even als al het aardsche, in de betrekking waarin het voorkomt, groot of klein genoemd wordt, even zoo is men sedert eenigen tijd gewoon de gebreken in een staatsbestuur in groote en kleine te verdeelen. Beide moeten zoo veel mogelijk worden geweerd.

Het behoort nu, dunkt ons, tot den werkkring van een oppositieblad niet alleen de eerste, maar ook de laatste aan te wijzen. Deze zijn welligt nog meer dan gene der opmerking waardig. De grooten toch hebben dit bij de kleinen voor, dat zij op allen drukken, dat de last dus, in zekere mate, ligter wordt, dat zij meer bekend zijn en dus de aandacht meer tot zich trekken. De kleine daarentegen hebben meer bijzondere betrekkingen, standen, personen of zaken ten doel; zijn daarom voor hen, die ze treffen, ondragelijker, en daar ze minder bekend zijn bestaat er minder hoop dat zij geweerd zullen worden.

Zal dus de *Arnhemsche Courant* hare roeping geheel vervullen, dan dient zij niet alleen de eersten te gispen maar ook de laatsten aan den dag te brengen. Soms kwijt zij zich van deze taak, en dat zulks niet meermalen geschiedt schrijven wij daaraan toe, dat de daadzaken niet tot hare kennis worden gebragt.

Mogten allen die haar weten of kennen ze openbaren! Wij houden ons overtuigd dat menig misbruik alsdan zoude ophouden. Niet dat wij onderstellen dat het bestuur onmiddellijk de noodige maatregelen zoude nemen, maar dit weten wij, dat menigeen, hij zij dan nog zoo hoog in rang en aanzien verheven, er voor huivert om zijne daden openlijk ten toon gesteld te zien. Een oppositieblad doet daardoor alleen reeds onberekenbaar veel nut, dat het velen in toom kan houden. In eenen grondwettigen staat moet de openbaarheid datgene daarstellen, wat men op andere wijzen niet erlangen kan.

Doch houden wij ons niet langer met redeneringen op. Geven wij zelven het voorbeeld, en vestigen wij de aandacht van allen, die het vaderland liefhebben, op een misbruik, of wil men liever inkruipsel, dat men dezer dagen in volle werking heeft kunnen zien. Wij bedoelen het nemen van zoogenaamde *leges* door hoogere en lagere ambtenaren.

Bij besluit van 15 september jl. zijn door den koning de procureurs bij de onderscheidene regterlijke collegiën benoemd. De brieven van creatie, aan de nieuw benoemden uitgereikt, zijn geschreven op perkament dat buitengewoon gezegeld is voor zegel van 90 centen, makende met de opcenten $f\,1{,}25$. Bij art. 39 n°. 12 der wet van 16 junij 1832, (*Staatsbl.* n°. 29) zijn evenwel van het zegel vrijgesteld »de akten van aanstelling, beëediging en ontslag van alle ambtenaren, geene bezoldiging noch abonnementen voor kantoorkosten genietende." De procureurs konden dus verwachten dat hunne aanstellingen op ongezegeld papier geschreven zouden zijn, doch daar die $f\,1{,}25$ dan toch in 's rijks schatkist komen, kunnen zij zich die heffing wel getroosten. Maar boven en behalve die $f\,1{,}25$ voor het zegel, hebben zij ieder moeten betalen $f\,15{,}19\frac{1}{2}$ voor de zoogenaamde leges. En daar er 190 procureurs zijn aangesteld, zoo is er (in de onderstelling dat ieder evenveel heeft betaald) eene indirecte belasting van $f\,2887{,}05$ op deze ambtenaren geheven.

En nu vraagt men: wie heeft het regt hen op zoodanige contributie te stellen? Wie heeft die contributie genoten? *G. Z.*

Waterhoogte te Arnhem.

Den 10 Nov. 0 El 9 Palm 4 Duim; gewassen 4 Duim; gevallen 0 D.
Den 11 Nov. 0 El 9 Palm 5 Duim; gewassen 1 Duim; gevallen 0 D.

Stedelijke Publicatiën.

BURGEMEESTER der WETHOUDEREN der stad *Arnhem*, lettende op de publicatie van den 11den junij 1839, waarbij, op eene boete van twee gulden, onverminderd de verpligting van den bekeurden, om, bij straffe van nadere bekeuring en andermalige beboeting, alsnog aan zijne verpligtingen dadelijk te voldoen, is bepaald:

Dat alle eigenaren van gebouwen, of gedeelten van dien, verpligt zijn, om, ingeval dezelve door de tegenwoordig daarin wonende personen of door hetzelve verlaten worden, bij wijkmeesteren daarvan aangifte te doen, met opgave tevens van de namen der hoofden van huisgezinnen, of van de alléén wonende personen, aan welke dezelve in huur of ander gebruik zijn afgestaan, en zulks binnen acht dagen nadat die verhuizing of afstand zal hebben plaats gehad;

Dat dezelfde verpligting mede berusten zal op den huurders of de bruikers van huizen of woningen, welke daarvan een gedeelte aan anderen afstaan;

Dat al en een ieder, die een woonhuis of gedeelte van dien betrekt, binnen acht dagen na hunne aankomst bij de wijkmeesteren daarvan aangifte moeten doen, met vermelding der namen, jaren en betrekkingen, van allen die tot het huisgezin behooren of daarbij inwonen;

En in aanmerking nemende, dat in den loop dezer maand de gewone halfjarige opneming der wijken zal plaats hebben, en daaruit blijken wie in deze boetpligtig mogt zijn;

Zoo vermeenen Burgemeester en Wethouderen, ten allen overvloede, een iegelijk wien zulks aangaat, aan bovenstaande verpligting te moeten herinneren om zich ten deze voor opgenoemde boete in acht te kunnen nemen.

En zal hiervan publicatie en affictie geschieden ter plaatse, binnen deze stad gebruikelijk.

Arnhem, den 5den November 1839.

Advertentiën.

VE, binnen *Arnhem*, in de Zwanensteeg, Letter E. No. 42 Kadaster Sectie O. N°. 621.

2°. Een HUISJE met ERVE, achter het voorafgaande gelegen, uitgang hebbende door een gangetje aldaar, langs het erf van *WIELHEESEN*, Kadaster Sectie O N°. 621ᵃ.

Deze beide Percelen ook in massa:

3°. Een groot BLOK HUIZEN, aan den *Palmboom*, te *Arnhem*, nevens het ERF van den Steenhouwer *HASSELBACH*, met OPENE PLAATS daarachter, Wijk C, N°. 9, 10 en 11, voor het Kadaster opgemeten in negen percelen bij Sectie O, N°. 928 tot en met N°. 937.

Dan nog de navolgende: aan en bij elkander aan de Bovenbeek gelegene HUIZEN, STALLINGEN en OPENE PLAATS, tusschen en zeer nabij de Infanterie- en Kavalerie-Kazernes; Kadastraal Sectie O, N°. 258*a*, *b*, *c*, *d*, *e* en 2035, te weten:

1°. Een WOONHUIS, uitkomende achter den muur en op de Bovenbeek, bewoond door *DERKSEN*; Wijk E. N°. 354.

2°. Een WOONHUIS, naast het voorgaande, met STALLING, uitkomende als boven; bewoond door *SCHUT*; Wijk E, No. 353.

3°. Een WOONHUIS, op het voorafgaande volgende, met STALLING, uitgang hebbende naar de Bovenbeek; bewoond door *LODEWIJKS*, Wijk E, N°. 77.

4°. Een WOONHUIS, almede naast het voorgaande, met STALLING, uitgang hebbende naar de Bovenbeek, bewoond door *ANNEVELD;* Wijk E, N°. 78.

5°. Een HUIS aldaar, op zich zelf staande, met een gedeelte der OPENE PLAATS, waarover men den uitgang naar de Bovenbeek heeft, welk perceel in *vier* afzonderlijke WONINGEN is verhuurd; Wijk E, N°. 80, 81 en 82.

In massa zullen geveild worden de perceelen 1 met 2, — 3 met 4; — vervolgens de vier eerste perceelen, en eindelijk de vijf perceelen in generale massa.

Omtrent de voorwaarden van verkoop kan men, gedurende acht dagen voor den inzet, informatie bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

---

† § † In het *Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, op Maandag den 18den November 1839, des avonds *ten zes ure*, ten overstaan van de Notarissen *VAN ECK* en *TAAIJ*,

OPENBARE VEILING BIJ INZET, VAN:

1°. Eenen geheel van steen opgebouwden WIND-PELMOLEN hecht, en zeer goed onderhouden, met eene daarbijstaande KNECHTS-WONING, Letter A. No. 312, Kadaster Sectie O. N°. 943, 943bis, 944 en 945, gelegen te *Arnhem*, op den voormaligen St. Eusebius-Wal.

De Molen dadelijk na den toeslag, en de Knechtswoning met den 1°. Februarij 1840 te aanvaarden.

2°. Een HUIS en ERF, binnen *Arnhem*, in de Torensteeg, Letter A, N°. 91, Kadaster Sectie O N°. 831, van achteren uitgang hebbende op de Klokkenplaats; te aanvaarden 1° Mei 1840.

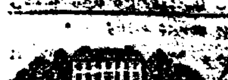
3°. Een HUIS en ERF, belend aan het voorafgaande, staande op de Klokkenplaats, Letter A N°. 98, Kadaster Sectie O. N°. 831, en te aanvaarden 1°. Mei 1840.

4°. Een HUIS en ERF aldaar, Letter A, No. 99 en 100, Kadaster Sectie O N°. 833 en 834, bevattende *twee* WONINGEN; te aanvaarden 1°. Mei 1840.

5°. Een STAL, in de Torensteeg, belend aan het laatstgemeld Erf, Letter A. N°. 101, Kadaster Sectie O N°. 832; te aanvaarden 1°. April 1840.

In massa zullen geveild worden de percelen twee *met* drie, *en* vier *met* vijf.

Informatiën omtrent de voorwaarden van verkoop zijn in de week, den inzet voorafgaande, te bekomen bij de bovengenoemde Notarissen.

De Notaris *W. D. VAN ROGGEN*, te *Wijchen*, zal, ter verzoeke van den Heer Mr. *R. SCHEERS VAN HARENCARSPEL*, advokaat te *Nijmegen*, op Vrijdag den 22sten November 1839, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van den Heer *H. VAN KOOLWIJK* te *Winssen*, in het openbaar op hoogen doen inzetten, om nader, finaal te worden verkocht:

Eenen BOUWHOF, den *Kleinen Hanneman* genaamd, bestaande in HUIS, SCHUUR, *twee* KORENBERGEN, BAKHUIS, VARKENSKOT en PUT, voorts TUIN en MOESLAND, BOOMGAARDEN, BOUW- en WEILANDEN, alles aan elkander onder *Winssen* gelegen, te zamen groot 19 Bunders, 63 Roeden en 30 Ellen; en wel in perceelen en massa's, zoo als bij Biljetten in het breede is omschreven.

De Voorwaarden van Verkoop zullen 8 dagen vóór den inzet ten Kantore van genoemden Notaris te *Wijchen* en ten kantore van Mr. *R. SCHEERS VAN HAREN-CARSPEL* te *Nijmegen* ter lezing liggen.

---

† † † Ten overstaan van den Notaris Mr. *Jb. NIJHOFF*, § § zal, op den 18den dezer en volgende dagen, des namiddags ten † 3½ uur, door en ten huize van den Boekhandelaar *W. J. KRUIJT* te *Arnhem*, AUCTIE plaats hebben van eene aanzienlijke VERZAMELING van BOEKEN, PLAATWERKEN en KAARTEN, te bezigtigen Zaturdags te voren, en waarvan de Catalogus ad 25 Cts. bij genoemden Boekhandelaar verkrijgbaar is.

---

† † † De Notaris *C. E. STOLK*, te *Bemmel*, zal, op † † Donderdag den 28sten November 1839, bij inzet, en den † 12den December daaraan, bij toeslag, beide des voormiddags ten 10 ure, ten huize van de Wed. *W. JANSEN*, in *de Zwaan*, te *Bemmel*, in het openbaar verkoopen:

Eenen UITERWAARD, onder *Bemmel* gelegen, *de Sluisweide* genaamd, met daarbij behoorend WATER; voorkomende op den Kadastralen Legger van *Bemmel*, in Sectie D No. 85 en 86, voor te zamen groot 12 Bunders, 49 Roeden en 50 Ellen.

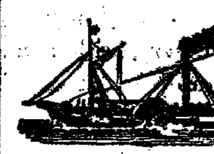
† † † *In plaats van op Zaturdag* den 16den November, zullen † † alnu, *op Vrijdag den 15den November aanstaande*, des † voordemiddags precies om *tien* uur, ten overstaan van den Notaris Mr. *F. DE BOTH*, op den Huize *de Groote Hoef*, onder *Wehl*, publiek worden verkocht:

Zeven stuks beste WERKPAARDEN; *vier* VAALS- of ANDERHALF-JARIGEN; *een* VEULEN; *twee* zeer schoone EZELINNEN; *negen* dragtige MELKKOEIJEN; *veertien* MAALEN, waarvan de meeste *drachtig*, en de overige *vet geweid* zijn; *zeven* KALVEREN; — en zulks op crediet tot *Michiel* of den 29sten September 1840.

---

§ † § Ter informatie mijner geëerde begunstigers zal, niettegenstaande den ongemeen lagen waterstand, en den bijna geheel opgeruimden voorraad, zoo te *Roerort* als hier, deze loopende week wederom *eene nieuwe aangekregene lading eerste kwaliteit*, ROER- KAGCHEL- en HAARD-KOLEN, SMEEen KAGCHELGRUIS bij mij in lossing liggen, en beveel mij tevens voortdurend tot de levering van *allerbeste korte en lange* TURF en diverse SOORTEN VAN BRANDHOUT.

B. P. HAAS,
Oude Kraan, *G.* n°. 95 *te Arnhem*.

Rijn- en IJssel-
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienst voor de maand November 1839, *welke, zoo lang omstandigheden zulks veroorlooven, wordt gecontinueerd.*

Van *AMSTERDAM* naar *KAMPEN*, iederen Zondag, Dingsdag en Donderdag, 's morgens ten 8 uur.

Van *KAMPEN* naar *AMSTERDAM*, iederen Maandag, Woensdag en Zaturdag, 's morgens ten 10 uur.

Van *KEULEN* naar *ARNHEM*, Donderdag en Zondag, 's morg. 6 uur.
» *ARNHEM* » *KEULEN*, Maandag, 's middags 1 uur, Vrijdag, 's morgens 6 uur.

Na de aankomst te *Kampen* eene Diligence op *Zwolle* verder directe door naar *Almelo*, *Enschedé* en *Oldenzaal*, kunnende de Passagiers naar *Groningen* en *Leeuwarden* den volgenden morgen om 8½ uur van *Zwolle* vertrekken. De Dienst op den IJssel wordt door den lagen waterstand vooreerst gestaakt, en de goederen met ligters tegen eene vrachtverhooging van 50 pCt. op het spoedigst vervoerd. Nadere informatie ten Kantore van Heeren Agenten.

VILLE D'ARNHEM.
Théâtre Français.

Avec permission et sous la protection de M. M. le Bourgemestre et Wethouders,

Les Artistes, sous la Direction de Mr. ALEXANDRE, auront l'honneur de donner,

Mercredi 13 Novembre 1839,
N°. 4 *DE L'ABONNEMENT*,

TROP HEUREUX,
OU
UN JEUNE MÉNAGE,
Vaudeville en un acte, par Mr. *Bayard*.

Suivie de

LA LECTRICE,
OU
UNE FOLIE DE JEUNE HOMME,
Drame en deux actes, par Mr. *Bayard*.

Le spectacle sera terminé par

BRUNO LE FILEUR,
Vaudeville en deux actes, par Mrs. *Cogniard*.

On commencera à 6 *heures, pour finir avant* 10 *heures.*

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.